

naših krajih čuje vsako leto o pesji steklini, če tudi se hvala Bogu malokdaj dogodi, da bi stekli pes — volkov vsaj pri nas nimamo — ogrizel tudi ljudi. Vendar strah pred steklino, to še vse premalo poznano boleznijo, je splošen, in zato menda ne bode napačno, če izpregovorimo tudi o pesji steklini, ter o pomoči zoper njo danes nekoliko besedi. O znamenjih stekline pri psu ter o njenem razvijanju, obrambi itd., čitaj v knjigi »naše škodljive živali«, opisal g. profesor Fr. Erjavec, izdala družbo sv. Mohora l. 1880, na strani 16 i. d. Danes pa hočemo le o tem govoriti, v kateri meri je ta bolezen nevarna za človeka, ter kako je mogoče se nje ozdraviti.

G. prof. dr. J. Strobl lečil se je proti tej bolezni po načinu znanega francoskega zdravnika Pasteur-ja, ter je potem, ko je ozdravel, objavil svoje dogodke, občutke in izkušnje od časa, ko ga je stekli volk ogrizel, do dobe popolnega svojega ozdravljenja, v listu »W. landw. Zeitung« ter piše o tem blizu tako-le:

Bilo je 18. aprila 1891; vračal sem se iz poldrugo uro od Črnovic oddaljenega mesteca Sadagóra. Zmračilo se je vže, ko idoč mimo hiše nekega židovskega popa, ugledam precej veliko žival naravnost proti meni teči; mislil sem, da je kak pes. Prej pa, kakor mi je bilo mogoče, se živali ogniti, čutil sem vže nje toplo žrelo na svojem desnem lici med tem, ko me je z desno tace zgrabila za levo ramo. Hitro ji segnem z desno roko v žrelo, zgrabim spodnjo čeljust, pri čemer mi je eden zob predrl dlan, ter potegnem žival raz sebe. Vse to zgodilo se je v trenotku, in žival odbeži. Za spodnjo čeljust zgrabil sem jo zategadelj, ker sem se še o pravem času spomnil, da je leta pomična in le na ta način rešil sem lastno čeljust, da mi je žival ni zdrobila. Razen mene napadla je žival še več, kakor dvajset drugih ljudi; kmetje so jo koj za volka izpoznali, in nazadnje ga kmet, katerega je volk težko ranil, ubije z gnojnimi vilami.

Prihodnji dan, bila je nedelja, preiskali so mrtvega volka, ter spoznali, da je bil stekel. Deželni glavar grof Pace je odločil, da morajo vsi, ranjeni na zdravljenje v kako zdravnišnico po vže omenjenem načinu francoskega prof. Pasteur-ja. Ker se najbližja taka bolnišnica nahaja v Bukareštu na Rumunskem, zato deželna vlada telegrafičnim pótom profesorja Babes v Bukareštu, direktorja tamošnje bolnišnice, vpraša, je-li mu mogoče, bolnike v svojo bolnišnico vsprejeti, k temu direktor pritrdi rade volje. Vsled tega odpotuje vže v ponedeljek večji del bolnikov v Bukarešt med tem, ko se jaz napotim tje še le en dan kasneje. Nekoliko ranjenih ostane še osem dni v Sadagori, in nam potem sledi; le ena žena, katera je bila tako težko ranjena, da ji ni bilo mogoče potovati, ostala je v Črnovicah.

(Konec prih.)

Sejmovi. Dne 14. januarija v Beračah in na Bregu v Ptuji. Dne 18. januarija v Kapelah, v Marenbergu, v Gorenji Radgoni, v Petrovčah in v Tilmiči.

Dopisi.

Iz Rogatca. (Zahvala gospodu državnemu poslancu dr. Gregorčcu.) Ker se je vsled peronosporie pridelalo le malo vina in je zaradi kužne bolezni pri goveji živini in svinjah vsak sejem v Rogaškem okraju prepovedan, godi se ljudem za novce jako trdo in mnogo gospodarjev pri najboljši volji ne more o pravem času davkov plačevati. Kaj to pomeni, vsakdo vé. Občina »Donačka gora« je toraj sklenila prositi po gospodu poslanci dr. Gregorčcu finančnega ministra, naj se v tej občini vstavijo javne dražbe, ter se ne tirja, davek

dokler ne bodo sejmi zopet dovoljeni, ter pristavi še posebej, da to, kar za Donačko goro, velja tudi za celi okraj. Gospod državni poslanec se je podal takoj k g. finančnemu ministru in mu je prošnjo za celi okraj izročil. Preden je preteklo 14 dni, že je dobila c. kr. davkarija ukaz vstaviti vse eksekucije. Hvala toraj našemu poslancu, ki je vedel prošnjo tako izvrstno podpirati!

Od Velike nedelje. (Napisi.) Pred nekaterimi dnevi sva se z g. P., obč. predstojnikom in načelnikom krajnega šolskega sveta, peljala po okrajni cesti od Ormoža proti sv. Tomažu skoz Lešnico in Ključarovec, kar nenadoma zagledava na levi strani, na neki hiši napis »Gasthaus zum Kaiser«. »No, kaj pa je to?« začudi se moj tovariš, »ali so tukaj Nemci?« Ali res je to vredno, da se človek začudi taki bedariji; kolikor mi je kraj znan, njih v tistej občini ni čez deset, ki bi nemški znali, nobenega pa, ki ne bi slovenski razumel, ali ni toraj smešno, da se v takem kraju, kjer je cela okolica slovenska, narejajo nemški napisi? Toraj Ključarovanje, če že je Vaš krčmar g. M. tako neumen, da ne razume, da to nj prav, kar ima on nad vratni obešeno, idite k njemu in si naročite, kar Vam diši, pa recite mu, naj si on svoj nemški napis, če ga še nikakor noče vničiti, prenese v sobo, pa ne v sobo za goste, ampak v svojo spalnico, naj se ga tam raduje, kolikor se mu zljubi, zunaj pa naj ga nadomesti z narodnim, s slovenskim, ki ne bo sramotil cele tamošnje okolice. Naj se ne boji, če morebiti na vsako tretje leto pride tukaj en Nemec mimo, da ne bi znal k njemu, saj ima navadno poleg napisa tudi smrčkovno vejico, znamenje krčme! Slovenci, pišimo in si dajmo delati v se napise, kateri to potrebuje, slovenske, ne zaničujmo naše prelepe mile slovensčine.

Iz Ruš. (Kmetško bralno društvo) naše je priredilo dne 26. decembra 1891 svoj deseti občni zbor. V prostornih dvoranah našega slovenskega krčmarja g. Novaka zbral se je odbor in mnogo gostov. Gospod predsednik pozdravi najprej dobro došle mu goste, raztolmači s priprostim a iz srca izhajajočimi besedami velik in važen pomen našega društva iz zakliče končno z zbranimi gosti presvitlemu cesarju Francu Jožefu grogoviti trikratni »živio«. Potem se je igrala znana dramatična igra »Štampilhar mlajši«. Igralci, če ravno priprosti ljudje, pokazali so očitno, da jim ne gre samo težavno telesno delo od rok, ampak da umejo tudi svoje duševne moči prav in dobro uporabljati. Veselo ploskanje in občna pohvala bili sta jasen dokaz, da je igra poslušalce, med katerimi moram posebno omeniti cenjeno ruško gospodo, prav iznenadila. Po igri stopili so gg. pevci na oder in nam prav mило zapeli nekaj krasnih slov. pesmij. Ko se je vspored izvršil, začeli smo se prosto veseliti in pevci zapeli so nam še večkrat kakšno narodno, ter nas na ta način razveseljevali. Tako smo bili skupaj dolgo v noč. Med gosti pogršel sem bližnje naše sosede n. pr. iz Šentlovrenča, Puščave, Lembaha, kar me je res malo žalostilo. Mislim, da ni imel na ta večer nikdo posebnih opravkov in pošteno veseliti smemo se tudi o praznikih. S temi besedami pa nikakor nočem sosedov žaliti, ampak izraziti hočem željo, da bi nas prihodnjič počastili. Skupaj se veselimo, skupaj se navdušujemo za naš jezik in naš narod, kajti s skupnim delovanjem bode nam mogoče doseči zaželeni cilj, ki nam je: blažiti narod, bistriti mu um in zbujati v njem narodno zavest, da se iztrga iz rok krutega sovražnika, ki ga hoče ugonobiti.

Od Laškega. (K petindvajsetletnici.) Nam Slovencem na Spodnjem Štajerju je znano, da obhaja z novim letom »Slov. Gospodar« že svojo petindvajsetletnico. Ne bodemo naštevati zaslug omenjenega slov. polit. časopisa; ampak želimo samo, da bi tudi naprej

pogumno se zoperstavljal sovražnikom slov. krvi. V vezilo njemu, mu obljubimo, da se hočemo tudi mi bojevati za vero in narod. Res je, da smo bili dosedaj mlačni ter malomarni; a toliko gorečnejše se hočemo zanaprej držati starega slov. gesla: »vse za vero, dom, cesarja«. Hvala Bogu, jelo se je svitati tudi med nami. Slava njim, ki so k temu kaj pripomogli! Danes se pa zopet obračamo do naših voditeljev s prošnjo, da naj nas tudi v bodoče vodijo s svojo premišljenostjo. Veselje je slišati, da se Slovenec zaveda, da skuša otresti neznošni jarem svojih nasprotnikov. V ta namen zbira se Slovenec v društva, da z združeno močjo več opravi. Tudi na Laskem imamo Ciril-Metodovo podružnico, katera nas bode branila pred potujčevanjem. Znano pa je, da nasprotnik nima tolike moči, ako ni on tudi gospodar, da se ljudstvu ni treba v nobenem oziru njemu uklanjati. Radi tega sklenimo osnovati si posojilnico, da eo demo vsaj pri njej sami gospodarili, ter sami odločevali v vseh rečeh. Gospodi voditelji, izpeljite to reč! — Hvaležni Vam bomo!

Iz Brežiškega okraja. (Občinske volitve.)

Leta 1892 se bojo zopet vršile občinske volitve, pri katerih bojo imeli zopet naši nemčurje dosti posla, posebno v Kapelah; tam že gotovo stari šulvereinovec zbira svojo vojsko, da si za tri leta želodec napolni. — Na kmetijskem polju nas je božja roka prav po očetovo blagoslovila, tako da želodec ne bo sile trpel in je letos kruh za kmeta bolj obrodil, kakor za gospode, ker je bila ozimina močno pognjila. Vsakega misli tarejo, kje dobiti denar za vsakdanje potrebe, in za davke, in druge stroške. Lepi vinogradi so preminoli, novih pa s čim pričeti? Od slavne vlade se zastoj nič ne dobi, še za denar ne vsakokrat. Res vlada je na Bizeljskem naredila trsnice in poskusne vinograde ali to je v prvi vrsti hasnilo tamošnjim prebivalcem, kar je očitno. Tudi stajarska dežela je naredila trsnico v Pišecah na posestvu g. barona Moscona, in zdaj prireja ravno temu nemškemu baronu poskusni vinograd v najslabeji zemlji tako, da plača dežela za prekanje zemlje 15 kr. štirjaški meter, in tudi drugi velike stroške bo pri tem dežela imela. Kaj stane trsni komisar, kje so delavci, kje je potlej gnoj, in kdo bo imel od tega prvi dobiček? Tisti nemški baron, ki je tamošnjim prebivalcem že mnogo ran vsekal. On bo imel čez 10 let čisto pravilni vinograd, ki mu ga mora dežela prepustiti. Ali pa ne bi mogel baron Moscon si sam vinograda narediti? Gotovo ležje, kakor pa kak ubogi seljak, in tudi je bilo mnogo boljših prostorov, da bi jih bila dežela prevzela za trsnico. Iz tega se vidi, kako je deželni odbor naklonjen kmetijstvu. Kako si naj kmet pomore, ker ga povsod gospod prehaja, in dežela pomaga le gospodom, ne pa kmetu, ali tudi le gospod plačuje deželne doklade? Vidite, kako pametno je bilo, da niste tistega g. Moscona volili za deželnega poslanca kmečki skupini, kakor se je nam ponujal! Tačas bi mu še morali gotovo kaj druga narediti, ne samo novega vinograda. Prošeni ste gospodje deželni poslanci, da se nekoliko pobrigate za trsnico v Pišecah in nje zdatne račune. Nekaj jako podobnega se je godilo tudi z državno trsnico na Bizeljskem.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Nj. veličanstvo svitli cesar se je podal v ogersko glavno mesto ter je v torek, dne 5. januarja sklenil ogerski državni zbor po želji grofa Szapary. Za-nj se vrše nove volitve v meseci februarju. — Deželni zbor dolenje Avstrije se posvetuje o novih

občilih ali napravah za vožnje na Dunaji. Ne rečemo, da mu gre to urno od rok, da-si je v njem liberalna, nemška gospoda v večini. — Grof Taaffe si s tem, da je privzel v vlado ministra iz nemške in liberalne stranke, ni pridobil te stranke, ampak ona tjerja od njega, naj izpusti iz vlade grofa Schönborna pa grofa Falkenhayna, ker sta »črna« t. j. verna konservativca. Doslej pa še grof Taaffe ne kaže nič kaj volje za to. No, kar še doslej ni, ostane pa mogoče.

Stajarsko. Nemški liberalci dobijo v Gradei zopet dela, kajti voliti jim bode za notranje mesto poslanca v državni zbor; dosedanji dr. pl. Derschata, iz vrste nemških naciionalcev, je bil v drž. zbor prišel zoper voljo »starih« liberalcev in tudi sedaj dela stranka »mladih« na to, da pride kateri izmed njih do poslanstva. — Nemški šulverein ima še več sreče, kakor je zasluži, kajti pokojni liberalci in profesor na c. kr. vseučilišču v Gradei, dr. Edvard Lipp mu je zapustil nad 100.000 gld. Ranjei profesor je bil tudi v deželnem zboru in se ve da vselej zoper koristi slov. prebivalcev naše lepe dežele. Ostal si je torej v tem zvest do smrti svoje.

Koroško. Kakor kaže, hoče minister za uk in bogočastje, baron Gantsch, ostati zvest svoji obljubi ter je občinam Sv. Jakob v Rožni dolini in Tolsti vrh dovolil, zoper voljo c. kr. dež. šolskega sveta v Celovci, slovenski pouk v njihovih domačih šolah. Želeti je samo, da se obrnejo vse slov. občine do njega z enako prošnjo, ali to ne bode lahko, kajti več občin ima v svojem zastopu nemškutarje v večini, tem pa je enaka prošnja, kar je srakam duh po smodniku. — Obč. odbor na Jezeru je poslal slov. poslancem v državnem zboru zahvalnico za njih krepko podporo v rečeh, za katere prosi — doslej pa v Celovci vselej brez uspeha — že toliko let slov. ljudstvo pri visoki vladi.

Kranjsko. Pri obnem zboru »katol. polit. društva« v Ljubljani je bilo uni dan jako veliko udov in jim je drž. poslanec, korar Klun razložil med drugim vprašanje, zakaj so in ostanejo nadalje slov. poslanci v »klubu konservativcev«. Vgovarjal mu ni v tem nihče, pač pa so pritrjevali na glas njegovi besedi. — Dovoljenje za novo železnico iz Ljubljane po Dolenjskem do Straže in do Kočevja sta dobila knez Auersperg in baron Schwegel ter se prične delo za-njo že prihodnje spomladi. No besedij je bilo že do volje o njej!

Primorsko. Nekaj mladih Lahov ali tacihi ljudij, v katerih teče slov. kri pa jih je tega sram, divja nekaj časa sem hudo zoper tamošnje Slovence, posebno pa v Gorici. Te dni pa jo je eden izmed njih grdo naletel; ime mu je Godina in je tedaj pravi pravcati Lah. On je bil napadel urednika »Nove Soče« ali ta ga je »lopnil« po glavi in vrhu tega ga je še tožil pri sodniji. Godina pa sedaj lahko »gode« šest dni »laški« v zaporu.

Tržaško. V Trstu biva veliko Slovencev, nad 20.000 jih je gotovo, okolica pa je skorej brez izjeme slovenska in vendar jim je Lah v občinski hiši »za gospoda«. Ne pripovoši se tu slov. ljudstvu niti kaka ljudska šola in v zadnjem času še tudi ne slov. pridiga v cerkvah. Da oktobra lani je bila taka v stolni cerkvi, ali na pritiskovanje mestnega zastopa je ondi prenehala in škofijstvo jo je prestavilo v cerkev sv. Antona, toda Lahom še je tudi, kakor se kaže, na poti. Taka je »laska maniera«.

Istersko. Na otoku Lošinj pripravlja se novo zdravišče, na zemljišči nadvojvoda Karla Štefana. Lepše in bolje bode neki, kakor je v Opatiji.

Hrvaška. Kako gospodari Madjar z deželnim premoženjem, kaže pač jasno njegova zadnja kupčija. Ogerska vlada je bila lani že »pod roko« prodala nek hrvaški gozd za 28 milj. in ko so hrv. listi prišli tej kupčiji na sled, dala je vlada vendar-le gozd ceniti in